

פעולות עיריית תל-אביב-יפו

בתקופת משבר "הקורונה"

(מגיפת COVID-19)

מסמך עדכון

31.5.2020

הוכן על ידי המרכז למידע וידע יישומי עירוני ולשכת ראש העירייה

רקע למסמך

המסמך הנוכחי מהווה עדכון למסמך "פעולות עיריית תל אביב-יפו בתקופת משבר "הקורונה" - מסמך מתעדכן" שהוכן על ידי לשכת ראש העירייה בשיתוף מינהלת עיר עולם ותיירות, אשר יצא לאור בחודש אפריל 2020. קישור למסמך המקורי:

<https://bit.ly/3afliR4>

המידע במסמך המעודכן מכיל מידע הנוגע להמשך פעולות העירייה שבוצעו ממחצית חודש אפריל ועד לסוף חודש מאי 2020. המידע כולל פירוט על פעולות בתחומי שגרות העבודה, אכיפה ושמירה על הסדר הציבורי, חינוך בעיר, מענה לאוכלוסיות מוחלשות, תרבות וסיוע לאמנים, פעילויות קהילתיות לתושבי העיר, סיוע לבעלי העסקים בעיר, ניצול הזדמנויות, שותפויות, תיירות, הערכות תקציבית והערכות ל"היום שאחרי הקורונה".

צילום: כפיר סיוון

תל אביב-יפו בעידן הקורונה מאי 2020

שגרות ניהול ועבודה פנים-ארגונית בתקופת משבר הקורונה

- התכנסות של פורום מנכ"ל באמצעות פלטפורמת ZOOM - מעבר לתדירות של 3 מפגשים בשבוע;
- פורטל מידע עירוני פנימי - לאור החשיבות של עדכון שוטף, שקיפות ואינטגרציית מידע, הוקמה תשתית ניהול ידע המאפשרת ליחידות לעדכן בדבר פעולותיהן. תשתית זו - הכוללת סיכומי פגישות, דוחות, סקרי שביעות רצון, הודעות לציבור ועוד מאפשרת למנהלים עדכון הדדי וכן תיעוד מסודר של הפעולות העירוניות. תשתית תיעודית זו משמעותית לטובת למידה והפקת לקחים בהמשך.

אכיפה ושמירה על הסדר הציבורי

משבר הקורונה הכתיב סדרי עדיפויות שונים בתחום אכיפת הסדר במרחב הציבורי. הגורמים העירוניים הפועלים לשמירה על הסדר, אכיפה והעלאת תחושת הביטחון בעיר (הפיקוח העירוני וסלי"ע - סיירת לביטחון עירוני) התמקדו בשבועות הראשונים לאחר פרוץ המשבר בביצוע מטלות חיוניות בעת חירום, כגון: סיוע מוגבר לקהילה, שמירה על בריאות הציבור ואכיפת תקנות לשעת חירום. לצד זאת - ירידה דרסטית בהיקף הנכנסים לעיר (מבקרים וכלי רכב) ובעסקים הפועלים בה - שינתה את היקפי הצורך באכיפת חוקי העזר במרחב הציבורי.

בהדרגה, עם החזרה ל"שגרה בצל הקורונה", השתנו הדגשים, והפיקוח וסלי"ע פעלו לאכיפת הנחיות "התו הסגול"; מניעת התקהלויות; שמירה על הסדר הציבורי תחת התגברות קיומן של מחאות חברתיות; טיפול בתופעות כגון "חמארות", דרי רחוב, אלימות וונדליזם; מתן מענה מידי לקריאות מוקד (המוקד העירוני ומוקד 100); דגש על תחושת הביטחון האישי במרחב התחנה המרכזית ויפו ועוד.

ככל שהתגברה החזרה לשגרה, שבה על כנה שגרת אכיפת הסדר במרחב הציבורי. הפיקוח העירוני וסלי"ע חזרו לאכוף את כלל עבירות התעבורה לרבות אכיפת עבירות חניה קשות; חניה בתחום כחול לבן ומועדפת; חניה בחניות המיועדות להורדת והעלאת נוסעים בסמוך למוסדות חינוך, בתחום מגרשי חנייה של בתי ספר ובחניונים של מבנים עירוניים (שהותרו בעת השבועות הראשונים לאור צמצום הפעילות במוסדות אלו), אכיפה באמצעות מצלמות בנת"צים וכן פעילות גרירה כבשגרה. כמו כן, בוטלה הוזלת התעריפים היומיים לחנייה בחניוני "אחוזות החוף" שהונהגה בשבועות הראשונים.

גיבוש נוהל "שכונות אדומות"

העירייה הפיקה נוהל הערכות עירונית לסגר על שכונה בעיר תל אביב-יפו למקרה של צורך בביצוע סגר עתידי על שכונה בעיר. הכרזה על סגר שכונה הינה באחריות הרמה הלאומית - משרד הבריאות ושותפים לביצוע גורמים לאומיים נוספים.

השיטה: 1) ניטור תחלואה בקרב התושבים; 2) איתור מגעים של חולים מאומתים; 3) מוכנות להטלת סגר על שכונה בעיר: בידודה לצורך בקרת כניסה ויציאה של תושבים, מניעת תנועת תושבים ברחובות, הוצאת חולים ומבודדי בית ללא יכולת בידוד כנדרש למתקנים יעודיים, טיפול באוכלוסייה ומתן מענה לצרכים נוספים.

ניהול האירוע: מכלול קהילה בעתות חירום יהיה אחראי לניהול חפ"ק מקומי אשר יוקם במרכז קהילתי (בעדיפות ראשונה) או במתקן עירוני בסמוך לשכונה המצויה בהסגר, בהתאם להחלטת אגף ביטחון וחירום. מנהל/ת אגף ממכלול קהילה יהיה/תהיה אחראית לניהול האירוע בשכונה, ויחידות העירייה המסייעות ולוקחות חלק בטיפול באירוע יופעלו תחת ניהול/ה. מנהל/ת האגף יפעיל/תפעיל בעליות תפקידים נוספים על מנת לנהל את החפ"ק באופן רציף ושוטף.

היערכות: מנהליות האגפים במכלול קהילה נדרשו להכין - כל אחד/ת בגזרת/ה - תוכנית מגירה לשכונות השונות אשר תכיל את כל המידע הדרוש על מנת לאפשר ניהול מיטבי של האירועים.

קידום חופש הביטוי והדמוקרטיה תחת המגבלות

על רקע עלייה חדה במספר הקבוצות, הארגונים והגופים המבקשים לקיים אירועי מחאה ברחבי העיר בתקופה זו, התאימה העירייה את כיכר רבין לקיום אירועים תוך עמידה בהנחיות משרד הבריאות וחקיקת החירום בקשר עם מגפת הקורונה. הונחו על פני הרחבה המרכזית כ-250 מדבקות בגודל 60x60 ס"מ עם הכיתוב "שומרים על הדמוקרטיה - שומרים על הבריאות", שהונחו במרחקים של שני מטרים זו מזו על מנת לסמן את מרחקי העמידה בעת קיום פעילות ציבורית ברחבה. בנוסף, העירייה מאפשרת לשאול ערכת פעילות, הכוללת מערכת הגברת ניידת, מיקרופון, ופודיום נייד. כללי השימוש במרחב הציבורי לטובת אירועי מחאה פורטו באופן נגיש באתר העירייה, לצד טופס מקוון להגשת בקשה לקיום אירוע כאמור.

חינוך בעיר - טרום פתיחת המסגרות

- השירות הפסיכולוגי-חינוכי פתח קו חם להורים בסוגיות שקשורות לזוגיות, הורות וחינוך לכל הגילאים (מגיל גן ועד סוף י"ב בחינוך הרגיל והמיוחד).
- סיוע להורים לילדי החינוך המיוחד - חולקו טאבלטים וערכות יצירה; תוגבר דף הפייסבוק "המיוחדים.ות" בתכנים, שאלות ותשובות; אנשי המקצוע עמדו מרחוק לרשות ההורים כדי שיוכלו לתמוך בילדם ולהתמודד באופן מיטבי עם המציאות החדשה והמורכבת.
- מרכז שירות הורים - בעת שגרה מרכז שירות חינוך מספק להורים הרצאות, אירועים והדרכות מסוגים שונים. לצורך התמיכה בהורים, תכנית ההורות הועברה לאונליין.
- פייסבוק חינוך - באמצעות מערך הפייסבוק של מינהל החינוך (דף "חינוך בתל אביב-יפו" וקבוצות "בתי ספר יסודיים בתל אביב-יפו"; "בתי ספר על יסודיים בתל אביב-יפו"; "גנים עירוניים בתל אביב-יפו" ועוד) סופק מידע שוטף על המהלכים של מערכת החינוך העירונית וכן תכני לימוד והעשרה, הרצאות והדרכות להורים וילדים.

פתיחת מסגרות החינוך

עקרונות מנחים

- **ודאות** - בזמני אי ודאות נדרשת מדיניות עירונית ברורה שתספק וודאות
- **הדרגתיות** - תהליך החזרה צריך להיות הדרגתי ולכלול תהליך פסיכולוגי, רגשי, משפחתי, מקצועי וכו'.
- **אוטונומיה** - למנהלים ולצוותי חינוך שתאפשר לספק פתרונות יצירתיים התואמים להנחיות.
- **שקיפות והסברה** - לשתף וליידע את צוותי החינוך וההורים על כל צעד/החלטה בדרך לחזרה לשגרה.

היערכות תפעולית בכלל מוסדות החינוך בהתאם להוראות משרד החינוך והבריאות

- ניקיון וחיטוי כלל המשטחים, החצרות, הכיתות ומרחבי השהייה השונים
- רכישה וחלוקת ערכות מיגון : מדחומים, מסיכות, כפפות ואלכוהול עבוד הצוותים
- הערכות בהתאם למתווה הלמידה המפוצל - התארגנות וחלוקה למתחמים עם ריחוק חברתי

- שילוט עם הנחיות לתלמידים ולאנשי/נשות הצוות
- בניית מערכות שעות מותאמות בסיוע צוותי ההוראה והתל"ן
- הכנת השירות הפסיכולוגי לקליטת התלמידים והחזרה ההדרגתית לשגרה
- התארגנות ותרגול כניסה ויציאה ממוסדות החינוך ללא התקהלות
- מתן הנחיות והסברים על כל ההיבטים של החזרה ללימודים

מענים טיפוליים ורגשיים מטעם השירות הפסיכולוגי החינוכי לליווי החזרה לשגרה

- ייעוץ אונליין של צוות הפסיכולוגים החינוכיים לתלמידים ולהורים
- "מפגשי יזום" - מעגלי תמיכה בליווי מקצועי להורים לילדים בגיל הרך בשיתוף האגף לגיל הרך בויצ"ן
- הסברה בעברית ובערבית בנושא חזרה מכילה ומתווכת רגשית לשגרה החדשה בגני הילדים ובבית הספר

החזרת החינוך המיוחד

- 19.4 - חזרה לפעילות של כל בתי הספר המיוחדים בעיר במתכונת מצומצמת בהתאם למתווה התארגנות במתחמים עם ריחוק חברתי ובניית מערכות שעות מותאמות; בנוסף - פתיחת מרכזי תמיכה טיפוליים בהובלת משרד החינוך לשעות אחר הצהריים.
- 21.4 - חזרה לפעילות מותאמת של 15 בתי ספר כוללניים ו-100 גני חינוך מיוחד.
- 22.4 - חזרה לפעילות של כ-200 כיתות קטנות ב-30 בתי ספר יסודיים ו-12 בתי ספר על יסודיים; החזרת צוותי מינהלה לבתיה"ס כדי לאפשר סביבה לימודית בטוחה, מסודרת ומתפקדת בכל היבט.
- 10.5 - לאחר תקופה של מענה חלקי מבחינת היסעים, הוסדר מערך הסעות עבור כלל תלמידי הגנים בחינוך המיוחד, הכתות הקטנות בבתיה"ס הרגילים ותלמידי בתיה"ס לחינוך מיוחד (בעיר ומחוצה לה), תוך פיצול להסעות קטנות בהתאם להנחיות משרדי החינוך והבריאות.

פתיחת שמרטפיות לשימוש צוותי ההוראה

נפתחו 130 כיתות גן לעובדי חינוך ומינהלה על מנת לאפשר להם להגיע לעבודה ולבצע את פעולות ההכנה, בראש שקט.

החזרת גני הילדים וכיתות א'-ג'

- לאחר היוועצות עם רשויות פורום ה-15 והמרכז לשלטון מקומי - החליטה עיריית תל אביב-יפו שלא לפתוח את בתי הספר היסודיים ביום א' ה-3.5 כפי שהנחה משרד החינוך, אלא רק ב-4/5.5, וזאת על מנת לאפשר לבתי הספר להיערך לפתיחה באופן מיטבי. אל ההחלטה הצטרפו רשויות נוספות.
- מתווה "הקפסולות" של פתיחת גני הילדים וכיתות א'-ג' כלל חזרה הדרגתית לשגרה בקבוצות קבועות בנות עד 15 ילדים/ות, כשכל קבוצה תקיים פעילות של 5 שעות בכל יום לימודים, 3 ימים בשבוע. כל קבוצה פועלת במרחב לימודי קבוע שבו התלמידים/ות יושבים בשולחנות נפרדים תוך הקפדה על מרווח של שני מטרים.
- בגני הילדים לא התקיימה הזנה משותפת והילדים נדרשו להצטייד במזון.
- הכניסה לבתי הספר ולגנים הותרה לצוותים החינוכיים וילדים/ות בלבד, בכפוף להצגת הצהרת בריאות.
- הקבוצה שאינה נמצאת פיזית במתקן, ממשיכה במתכונת למידה מרחוק.

החזרת כיתות י"א-י"ב

- ב-10.5 חזרו לבתי הספר כיתות י"א-י"ב ללימודי תגבור לקראת בחינות הבגרות.
- 17.5 - חזרה לשגרת לימודים רגילה, לרבות תלמידי ד-י

בדיקות סקר קורונה לצוותי החינוך

לאור מספר הידבקות במוסדות חינוך - הופעל לחץ עירוני לביצוע בדיקות סקר לצוותי החינוך. הבדיקות נערכו בשלב ראשון בבתי ספר של החינוך המיוחד (שתלמידיהם מוגדרים בסיכון), בהמשך בבתי ספר נוספים.

מענים לאוכלוסיות מוחלשות

סיוע לילדים ונוער בסיכון

- מועדוניות לקידום נוער ופנימיות - 12 מועדוניות ושתי פנימיות עירוניות המשיכו עבודתן ברצף לכל אורך התקופה. הצוותים הוחרגו כחיוניים והילדים שהו בפנימיות ללא יציאה וכמעט ללא קבלת ביקורים מבחוץ. הצוותים עבדו מבוקר ועד לילה על מנת לספק לילדים שגרת חיים בטוחה, רגועה ויציבה.
- "אכפת בלילה" - צוותי המדריכים של סירת הלילה המשיכו לפעול ברצף בזירות הפעילות הליליות לכל אורך תקופת הקורונה. הצוותים נועדו לספק מענים מידיים בשטח לנערים ונערות צעירים וצעירות במצבי מצוקה וניתוק. בתקופה זו נוספה להם משימת הנגשת הנחיות משרד הבריאות.

מניעת אלימות מינית

בשל העלייה בדיווחים על אלימות מינית ברשת, הוכנו בשיתוף עם מרכז הסיוע לנפגעות ונפגעי תקיפה מינית סדנאות בנושא לצוותים החינוכיים בבתי הספר; הרצאות מקוונות להורים בשיתוף מרכז שירות חינוך; סדנאות בזום לבניות נוער בבתי הספר העל-יסודיים וכן הפקת סרטון הסברה בשיתוף בניות הנוער עצמם/ן.

סיוע לנשים בזנות

פורסם [קול קורא](#) לארגונים לסייע לעירייה בחלוקת תלושי מזון לנשים בזנות, ובשיתוף של 10 ארגונים וגופים עירוניים נאספו סה"כ 140,000 ₪ שחולקו בשתי פעימות.

מענה תעסוקתי

לאור מספר המפוטרים שהצטרפו בעקבות המשבר למעגל האבטלה, "מרכז הזדמנות" העירוני נערך לתת לתושביות העיר מענים מתאימים בנושאי תעסוקה: ליווי תעסוקתי בהתאם לאפיון צרכי התושב ע"י מאמנת תעסוקתית; פסיכולוגית תעסוקתית או עובדת סוציאלית תעסוקתית; חיבור למעסיקים המגייסים עובדים בתקופה זו; הפעלת קבוצת פייסבוק וקבוצת וואטסאפ אזוריות המרכזות ומגישות מידע לגבי זכויות והזדמנויות תעסוקתיות לתושבים; הפעלת קורסים וסדנאות להקניית כישורי עבודה באופן מקוון; קו חם ייעוצי למפוטרי הקורונה ועוד.

מרכז גישור בנושא שכירות

לאור הקושי של שוכרים לשלם דמי שכירות וצפי לגל של בעיות וסכסוכים, נולדה יוזמה של מרכז גישור לשוכרים ומשכירים בשיתוף לשכת עורכי הדין.

תרבות וסיוע לאמנים/ות

- "ישראל מחוברת" - בשיתוף עם משרד התרבות נערך במרכז ענב לתרבות מיזם "ישראל מחוברת". המיזם כלל מופעים מוזיקליים, ערבי סיפורים קצרים, קונצרטים, שעות סיפור והצגות ילדים, אירוע מימונה וכו', ששודרו בלייב בפלטפורמות הדיגיטליות.
- פסטיבל "סימנים חיוניים" - בשיתוף עם קרן יהושע רבינוביץ לאמנויות נערך פסטיבל לתמיכה באמנים בעיר ולעידוד יצירת חומר מקורי. הפסטיבל אירח 28 מוזיקאים/ות תושבי/ות העיר בשבוע של הופעות חיות מבתיהם / ממועדונים בעיר, ששודרו ברשת.
- פסטיבל "אסטרטגיית יציאה" - ייערך בחג השבועות, ולא יסתפק עוד במרחב הוירטואלי, אלא יציג פעולות אמנות במרחב הציבורי.
- פסטיבל "סינמאניה" בסינמטק - תחרות הקולנוע הקצר לימי הקורונה: תחרות נושאת פרסים שהתמקדה ביצירת סרטונים ייעודים קצרים של עד 2 דק' שצולמו בבידוד.
- פרויקט "דרך מרפסת" של מוזיאון תל אביב לאמנות - הקרנות וידיאו על מבנים שונים בעיר בשעות הערב.
- קשר עם אמנים/ות ועובדי/ות התחום - לצד שיחות וקבוצות מיקוד עם אמנים/ות ועובדי/ות עולם התרבות, הוקם צוות חירום שמטרתו לחזק את החוסן הקהילתי של אמני/ות העיר. הצוות לומד את הבעיות עמם מתמודדים אמני העיר, מחבר בינם לבין הגורמים השונים במערכת העירונית ומלווה במימון פרויקטים חדשים.

פעילויות קהילתיות לתושבי העיר

- "גינות זהב" - בשל הקושי הייחודי של בניו הגיל השלישי ליהנות מבילוי באוויר הפתוח תוך שמירה על בריאותם, מפעילה העירייה כ-45 "גינות זהב" לאוכלוסייה הוותיקה מדי יום בין השעות 08:00-10:00. בגינות נערכת פעילות הפגתית מותאמת הן לקהל היעד והן להנחיות משרד הבריאות.
- גינות "דיגיטף" - בהמשך ל"גינות הזהב" נערכו במרחבים הפתוחים של הגינות הציבוריות גם הצגות ופעילויות "דיגיטף" לגיל הרך.
- מדורת השבט - חוגגים ל"ג בעומר בבית - לאור האיסור על הבערת מדורות בל"ג בעומר הוכנה חוברת הצעות והמלצות לתכנים סביבתיים, הפעלות אלטרנטיביות ווירטואלית לציון החג בסביבת המגורים. [קישור לחוברת הפעילויות](#).
- השתתפות בפרויקט "פרח לניצול" - חלוקת פרחים לניצולי שואה בעזרת כ-700 בני נוער מתנועת הצופים.
- שידור טקס לציון ערב יום הזיכרון לשואה ולגבורה בתאטרון הקאמרי.
- הפקת שידור "שירים בכיכר" לציון ערב יום הזיכרון לחללי ישראל.
- חלוקת זר ומכתב ברוסית ובעברית לכ-250 ותיקי מלחמת העולם השנייה (וטרנים) ב-9 למאי, יום הניצחון על הנאצים.

ספורט

פטור מדמי שימוש במתקני הליגה

עם חזרתן של ליגות העל בכדורגל ובכדורסל לפעילות, ועל רקע המצוקה הקשה אליה נקלעו המועדונים התל אביביים עקב מגפת הקורונה - החליטה עיריית תל אביב-יפו לפטור את קבוצות הכדורגל והכדורסל התל אביביות מתשלום דמי שימוש למשך כל תקופת הקורונה - לרבות בגין משחקי הליגה שיתקיימו במתקני הספורט העירוניים עד סוף העונה.

בעלי עסקים בעיר

לצעדים שננקטו על מנת להקל על מצוקת העסקים בעיר, הצטרפו פעולות סיוע משמעותיות:

- דחיפה למתן פטור מארנונה לעסקים בעיר, והשתתפות ביישום ההחלטה בעשרות מיליוני שקלים. הפטור ניתן לשלושה חודשים באופן מיידי ולא כהנחה המתפרסת על פני שנה שלמה, מתוך כוונה להקל על העסקים חרף ההכבדה על התזרים העירוני;
- הקדמת תשלום לספקים בהיקף של יותר מחצי מיליארד שקלים;
- החזרים בשווי כ-3 מלש"ח בגין פטור מאגרות רישוי עסקים - פטור מאגרת היתר פרגודים ל-3 חודשים ופטור מאגרת היתרי לילה, שולחנות וכסאות ל-4 חודשים (פברואר, מרץ, אפריל ומאי). קישור לתמונות ממבצע החזר הציקים.
- פטור מאגרות שילוט לשלושה חודשים
- הצהרה מקוונת על "תו סגול" - עם ההנחיה בדבר האפשרות לפתוח חלק מהעסקים תחת מגבלות "תו סגול", הושקה פלטפורמה מקוונת וידידותית להגשת ההצהרה הנדרשת. נערכה הסברה בנושא בקרב עשרות אלפי העסקים הרלוונטיים (מפולחת לפי סוגי העסקים), חולקו הודעות להצבה בחזית העסק ולאחר שבועיים של הסתגלות והטמעה החלו פעולות אכיפה.
- מתווה לחזרה מיידית של פעילות עסקי המזון - על מנת למנוע את קריסת הענף (המונה בתל אביב-יפו כ-2,500 מסעדות, בתי קפה וברים המעסיקים כ-70 אלף איש) ולהשיב את העובדים למקומות עבודתם, קראה העירייה להחלטת ממשלה שתאפשר את פתיחתם באופן מיידי. הוגש לממשלת ישראל מתווה שהציע חזרה מלאה לפעילות תוך הקפדה על עקרונות משרד הבריאות ושורה של תנאים וקריטריונים. המתווה כלל היבטים מגוונים של פעילות העסקים תוך הקפדה יתרה על היגיינה ובריאות כלל העובדים והסועדים, והוא אף הומחש לצורך הדגמה בבר תל אביב.
- שימוש במרחב הציבורי לטובת העסקים - לאחר פתיחת העסקים גם לישיבה במקום ועל מנת לאפשר עמידה בדרישות הריחוק החברתי, הותרה הרחבה זמנית של שטחי היתר להעמדת שולחנות וכסאות של בתי עסק. למספרות בעיר הותרה הוצאת כסאות בודדים למרחב הציבורי. בנוסף הוספו כ-1000 כיסאות וכיסאות נוח במרחב הציבורי, לרווחת הציבור ולעידוד פעילות עסקי ההסעדה. הכיסאות מוקמו כמובן

בהתאם להנחיות משרד הבריאות, במרחק של 2 מטר זה מזה, במספר מיקומים מרכזיים בעיר. כיכר העיר הפכה ל"חוף כיכר רבין" כשהוצבו בה כסאות ושמשיות לשימוש הציבור הרחב.

- סיוע לסוחריו השווקים - טרם פתיחת השווקים, סייעה העירייה להתארגנויות של סוחריו השווקים בשוק התקווה, בשוק הכרמל, ובשוק הפשפשים - בפרסום ובארגון משלוחים. בנוסף, עיריית תל-אביב-יפו הובילה מול רשויות הבריאות את ההיערכות לפתיחתם והחזרתם לפעילות מלאה בשיתוף פעולה עם סוחריו השווקים. עם ההחלטה לאפשר את הפתיחה, סוכמו כללי הפעילות שכללו חובת עטיית מסכות, הצבת חומרים לחיטוי ידיים, נוכחות מוגברת של סיירי הפיקוח, איסור על אכילה בישיבה וכריזה של ההנחיות. העירייה גידרה את הכניסות לשווקים, הדביקה מדבקות עמידה במרחק, חילקה מנשרים עם הנחיות לבעלי הדוכנים ותלתה כרזות עם הנחיות משרד הבריאות בכניסות לשווקים.
- "תומכים בשדרות ירושלים" - לאורך תקופת משבר הקורונה ממשיכה עיריית תל אביב-יפו, בשיתוף colu, להפעיל את פרויקט המטבע המקומי המעניק במימון העירייה החזר של 17% בכל רכישה בעסקים המשתתפים בפרויקט בשדרות ירושלים.
- סיורים בסימן עידוד עסקים - לאחר פתיחת עסקי המזון, נערך פסטיבל סיורים רגליים באתרי תיירות ברחבי העיר בסימן סיוע לעסקים המקומיים. ההשתתפות בסיורים היתה פטורה מתשלום, ובמקום זה הותנתה בהצגת קבלה עדכנית על רכישה בסך 20 ש"ח לפחות מבית קפה או מסעדה בעיר.
- קמפיין ציבורי לעידוד רכישה בעסקים מקומיים - פעולות רבות בכל פלטפורמות הפרסום העירוניות: סרטונים אשר יעודדו צריכה מקומית ברשתות החברתיות, שילוט חוצות נרחב ברחבי העיר הכולל מעל 500 שלטים, שיתוף פעולה עם העסקים וקידום, עמוד עסקים ייעודי באתר העירייה, קמפיין לקידום מסעדות ובתי קפה דרך כרטיס התושב העירוני "דיגיתל" וכן צרופת ארנונה לקידום העסקים.
- קשר עם בעלי עסקים - הוקפד על קשר שוטף עם בעלי עסקים מסוגים שונים (מפגשים מקוונים עם גורמים שונים בעירייה לרבות ראש העיר) וכן עם ראשי ארגונים וקבוצות המייצגות את העשייה הכלכלית והמסחר בעיר. בנוסף הופעל בשיתוף משרד הכלכלה והסוכנות לעסקים קטנים קו חם לעסקים המציע מענה לשאלות הנוגעות לפעילות העסקים בזמן המשבר.

ניצול הזדמנויות

- עבודה מרחוק - במטרה למנוע הידבקות ולאור מגבלות "התו הסגול", הונהגו במשרדי עיריית תל אביב-יפו כללי עבודה בדבר מספר העובדים/ות השוהים/ות בכל חלל (בהתאם לגודלו), המרחק ביניהם והשימוש במחיצות. לצורך המשך פעילות תקינה של העירייה בהתאם למגבלות נדרשה הקטנת הצפיפות במשרדים. לפיכך אפשרה העירייה לחלק מהעובדים/ות לבצע את עבודתם מהבית. מתכונת זו מתאפשרת רק במקרים בהם ישנה גמישות תפעולית ויכולת לבצע בקרה אפקטיבית על העבודה ותפוקותיה. העירייה רואה בכך "ניסוי כלים" חשוב ותבחן כיצד ממצאיו יוכלו לשרת אותה בעתיד.
- עבודות בינוי ותשתית - כאמור במסמך הפעילות המתייחס לשבועות הראשונים, משבר הקורונה זימן הזדמנות לפרויקטי בנייה ותשתית מואצים. [בסרטון זה](#) ניתן לראות חלק מהעבודות שבוצעו.

שותפויות

- שותפויות פנים-ארגוניות - סיוע ברכישת ציוד מגן ושיתופי ידע בנושאים כגון מערך ניהול ההתנדבות העירוני, תקשורת ברשתות, סיוע לבעלי עסקים המלצות לתכנון אסטרטגי או היערכות לסגר, עם ערים שותפות בארץ (דלית אל-כרמל, רהט, דיר אל-אסד, דימונה, בני ברק ועוד).
- הצטרפות להצהרה של רשת C40 בדבר אימוץ פתרונות מעולם הקיימות להתמודדות ביציאה מהמשבר.
- רשת ערי החוסן הגלובאלית GRCN - השתתפות ביוזמת Cities For Resilient Recover של רשת ערי החוסן. החברות ברשת מספקת נגישות מלאה לערוץ למידת עמיתים, מידע עדכני מהעולם, תכניות, כלים ומתודולוגיות לתכנון עירוני בראיית חוסן. הוובינרים הבינלאומיים של הרשת בשיתוף הבנק העולמי ומסמכי פעולות החירום מערים בעולם, מופצים מדי שבוע להנהלת העירייה.

תיירות

- "שולחן עגול" עם בכירי הענף - מפגש מקוון לצורך חשיבה על התנעה מחודשת של תעשיית התיירות בעיר, בהשתתפות: רה"ע, מנכ"ל העירייה, מנכ"ל משרד התיירות, מנכ"ל התאחדות המלונאים, בכירים מהעירייה, נציגים של חיי הלילה, אטרקציות ואתרי תיירות בעיר ועוד.
- "ים כחול- תו סגול" - לצורך עידוד קבלת ההחלטה על פתיחת חופי הים, גיבשה עיריית תל אביב-יפו מתווה מוצע לפתיחה, והמחישה אותו לצורך הדרגמה. לאחר הודעה הממשלה על פתיחת החופים, החליטה העירייה להפעיל בעונת הרחצה הנוכחית 10 מתוך 13 החופים המוכרזים שבשטחה - מטעמים תקציביים. לצורך הפתיחה, הכשירה העירייה את חופי הים תוך הקפדה על הנחיות משרד הבריאות: כל מתקני החוף והשירותים נוקו וחוטאו; בכל החופים נתלה שילוט בולט; בוצעה הסברה לטובת הרוחצים שהתבקשו לפעול לפי הנחיות הכוללות עטיית מסכה, שמירה על מרחק בין אדם לאדם או קבוצה לקבוצה; הוחלש זרם המים במקלחות החיצוניות למניעת התפשטות של אדרי מים; מלתחות החוף נסגרו לשימוש וכו'.

הערכות תקציבית

כבר עם פרוץ המשבר בוצע עדכון בתכניות העבודה ותקציב העירייה, כהיערכות לבלתי ידוע. עם חלוף השבועות, התבהרה במקצת התמונה בהיבט התקציבי: פגיעה בהכנסות העירייה בעיקר כתוצאה מהפגיעה בעסקים והירידה בהיקף הפעילות בעיר. בנוסף, כתוצאה מהנחיות משרדי הממשלה, נאלצת העירייה לשאת בהוצאות כגון הצטיידות, פעילויות חיטוי, סיוע לנזקקים, תמיכה באוכלוסיות שונות, עלויות הפעלת החינוך הפורמלי והבלתי פורמלי תחת המגבלות ועוד. לשם כך תוכנית העבודה מתעדכנת שוב ושוב לאור השינויים התכופים. בין יתר הצעדים, הוקפאו פרויקטי פיתוח רבים במטרה לפנות מקורות מימון לצורך איזון התקציב השוטף. ככל שהעירייה תתבדה בתחזיות, ניתן יהיה בעתיד להחזיר את הפרויקטים שבוטלו ולהרחיב את הפעילות השוטפת שצומצמה.

"היום שאחרי"

• צוותי חשיבה עירוניים - כאמור במסמך הפעילות המתייחס לשבועות הראשונים - הנהלת העירייה השקיעה כבר עם פרוץ המשבר מאמץ בחשיבה והיערכות ל"יום שאחרי". בשלב זה, עצם המונח "היום שאחרי" עודנו לוט בערפל, היות טרם ברורה "אסטרטגיית היציאה" הישראלית מהמשבר, אופייה ומשך הזמן שתארך. לשם כך ניסחו ראש העירייה והמנכ"ל את האתגרים המובילים הבאים, בהם יעסקו צוותי משנה בתכנון:

- ✓ המגזר העסקי - שיקום ושגרת פעילות;
- ✓ חברה וקהילה לרבות אוכלוסיות נזקקות, טיפול במתנדבים וכו';
- ✓ תרבות - שיקום ושגרת פעילות;
- ✓ עירייה / פנים ארגוני - שינוי ושיפור תהליכי עבודה (הסטת משאבים, שיתוף מידע, שילוב טכנולוגיה ובחינה מחודשת של הנחות יסוד, פעולות ותפיסות, וכו')
- ✓ תחבורה - משמעויות, מסקנות, השלכות ולמידה לעתיד. בנושא זה כבר יושמו לקחים ראשונים שנלמדו מתקופת הקורונה, בנושא הפחתת זיהום אוויר באזורים שבהם התנועה צומצמה משמעותית: החל מהלך של **הסבת רחובות למדרחובים** בהם תינתן עדיפות להולכי רגל ואמצעי תחבורה בלתי מזהמים אחרים. המדרחובים צפויים להיטיב עם התושבים והמבקרים הרבים אשר יזכו ללכת במרחב עירוני בטוח, נגיש ומזמין המקל על כללי שמירת הריחוק החברתי.
- ✓ נושאים נוספים: המרחב הציבורי; איתנות פיננסית; חינוך; שוויון חברתי ומגדר.

מחקר אקדמי

עיריית תל אביב-יפו תספק מסד נתונים לטובת מחקר אקדמי בשיתוף עם חוקרי אוניברסיטת תל אביב. בין הסוגיות השונות ייחקרו השפעת המשבר על שוק הנדל"ן / הקהילה / תחבורה / שוק העסקים המקומי; בחינת תפקיד הרשות המקומית בעתות משבר ועוד.

נתונים מספריים השוואתיים מתוך פעילויות העירייה בזמן משבר הקורונה

נתונים כלליים - תל אביב-יפו (מעודכן לדצמבר 2018)

- **תושבים בעיר: 451,500**
- **חינוך:**
 - מספר תלמידים בעיר: 58,954
 - תלמידים בבי"ס יסודי: 31,714
 - תלמידים בבי"ס על-יסודיים: 22,047
 - תלמידים בחינוך המיוחד: 4,500 (מתוכם 2,000 בבתי ספר לחינוך מיוחד)
 - תלמידים במסגרות נוספות: 3,193
 - ילדים ונוער בסיכון: כ-900 במסגרות ייעודיות
- **שירותים חברתיים:**
 - בתי אב מוכרים ומטופלים בשירותי הרווחה: 22,293
 - קשישים בעיר: 69,791
 - משקי בית מתחת לקו העוני: 18,141 (35,106 נפשות)
 - דרי רחוב: 611
 - בעלי התמכרויות: 176
- **אוכלוסייה זרה: 38,500 (כולל עובדים זרים חוקיים, לא-חוקיים, תיירים ללא אשרת שהייה בתוקף, מבקשי מקלט / מסתננים ופליטים)**
- **עסקים בעיר: 73,745**
- **תושבים רשומים לדיג'יטל: כ-200,000**
- **ערים שותפות בחו"ל: 43**

נתונים מספריים אודות פעילות העירייה בזמן משבר הקורונה

- **דיגיתל:**
 - בין ה 13.3 ועד 4.7 - הופצו 30 סוגי דיוורי דיגיתל, שהסתכמו בכ- 1,240,834 מיילים (מייל לתושב), במסגרתם שולבו כ- 844 ידיעות.
 - בין ה 13.3 ועד 10.5 - הופצו 54 סוגי דיוורי דיגיתל, שהסתכמו בכ- 2,670,753 מיילים (מייל לתושב), במסגרתם שולבו כ- 1511 ידיעות.
- **מוקד 106:** 13,773 פניות בנושא הקורונה התקבלו מתחילת המשבר, בנושאים הבאים -
 - 4,504 בקשות לסלי מזון
 - 2,496 פניות לגבי הנחיות משרד הבריאות
 - 1,663 פניות בנושא ההנחיות למשבר בנוגע להתקהלות
 - 1,191 דיווחים על התקהלות בניגוד להנחיות משרד הבריאות
 - 1,138 בקשות סיוע למבוגר
 - 757 פניות לגבי בתי עסק שפועלים בניגוד להנחיות משרד הבריאות
 - 404 פניות בנושא האכלת חתולים
 - 362 בקשות לסיוע בתרופות
 - 356 פניות בנושא התו הסגול
 - 343 פניות בנושא הנחיות פיקוד העורף
 - 220 בקשות לליווי מבוגר
 - 166 פניות בנושא אי-חבישת מסכה במרחב הציבורי ובעסקים
 - 68 בקשות לקבלת תווי קנייה מהרווחה
 - 58 פניות בנושא שהייה אסורה בפארקים / ני שעשועים / חוף הים
 - 33 בקשות לתיחום גינה ציבורית בסרט / עדכון על סרט קרוע
 - 12 פניות בנושא פעילות בתי הספר לחינוך מיוחד
 - 2 פניות של תושבים שצריכים להיכנס לבידוד ומבקשים להתפנות
 - כ-200 משתמשים בפונקציות החדשות באפליקציית 106 ובלחצן המצוקה

• **עיקר תגובות התושבים בסקרי שביעות רצון:**

בקשה להופעות במרחב הציבורי; בקשות להתנדב בזמן המשבר; הנגשת המידע באתר העירייה ותכניות לימוד לביה"ס בעיר; סיוע כלכלי (הקלה במיסים, ביטולי דו"חות וסיוע בשכר דירה); תמיכה באוכלוסיות חלשות; הגברת תפעול התברואה; הכרת תודה על ההתעניינות בתושבים.

• **הסברה ואכיפה:**

13,503 אירועים טופלו על ידי סל"ע מתחילת המשבר (בהשוואה ל-8,115 שטופלו בתקופה המקבילה בשנה שעברה)

• **חינוך:**

- 750 תלמידים ותלמידות קיבלו מחשבים ניידים
- 400 בני נוער חונכים 600 תלמידי יסודי בפרויקט "אח בוגר" - עם חזרתה של מערכת החינוך, הפרויקט עתיד להסתיים
- כ-900 ילדים וילדות נמצאים במועדוניות ובפנימיות העירוניות
- כ-50 פניות התקבלו בקו החם לסיוע ותמיכה להורים

• **חברה וקהילה:**

- עם 36,156 קשישים נוצר קשר טלפוני
- 211,446 ארוחות חמות סופקו לקשישים ע"י 2,980 מתנדבים
- 52,520 ביקורים בבתים
- 9,599 בתי אב קיבלו תווי מזון בשווי כולל של כ-2 מיליון ש"ח (במימון משותף של משרד הרווחה ועיריית תל אביב-יפו)

• **סיוע לקהילה חסרת המעמד באמצעות מסיל"ה:**

- קרוב ל-6000 תווי קנייה חולקו
- כ-800 חבילות מזון
- כ-600 מנות אוכל מוכן
- כ-300 ערכות משחק ופעילות לילדים
- מעל ל-1000 חבילות חיתולים ופורמולות לתינוקות
- 100 טאבלטים
- 600 ערכות של אלכוג'ל, מסכות וכפפות